

طلاق ثلاثه در عصبانیت!

دیزاین: الحاج محمد شاه (پیمان) سویدن

Ketabton.com

۱۳۹۷

www.masjed.se

تتبع ونگارش:
الحاج امین الدین « سعیدی - سعید افغانی »
مدیر مرکز مطالعات ستراتژیکی افغان و
مسؤل مرکز فرهنگی بحق لاره - جرمنی

بسم الله الرحمن الرحيم

طلاق ثلاثه در عصبانیت !

عالم شهیر افغانستان و منطقه دکتور محمد سعید « سعید افغانی » در رساله علمی خویش که تحت عنوان « **د قهر او غضب علاج** » است می نویسد : «حقیقت دادی چه غضب دیو ساعت لیونتوب دی.»
واقعاً هم غضب و قهر نوعی از دیوانگی و حالت غیر نورمال روانی است که باید تحت کنترل در آورده شود .
پروردگار با عظمت ما می فرماید: «**الكاظمين الغيظ و العافين عن الناس والله يحب المحسنين**» (سوره آل عمران. 134) (مومنان در هنگام عصبانیت خشم خود را فرو می برند و از خطای مردم در می گذرند و الله (ج) نیکوکاران را دوست دارد.)
«**كظم**» در لغت به معنی بستن سر مشکلی است که از آب پر شده باشد و به کنایه در مورد کسانی به کار گرفته میشود که از روی قهر و غضب پر می شوند ولی از اعمال آن خودداری می کنند.

«**غیظ**» به معنی شدت غضب و حالت برافروختگی و هیجان فوق العاده روحی است، که بعد از مشاهده ناملازمات به انسان دست می دهد .
طوریکه یاد اور شدیم: حالت خشم و غضب از خطرناک ترین حالات در انسان است که اگر تحت کنترل نه آید و به اصطلاح جلو آن گرفته نشود ، به یک نوع جنون و دیوانگی تبدیل شده، انسان کنترل اعصاب را از دست داده ، و در نهایت بروز بسیاری از جنایات ها و تصمیم های خطرناک از انسان صادر شده میتواند، که در طول عمر باید کفاره و توازن این جنون و دیوانگی خویش را باید پرداخت و در مواردی هم تصحیح آن ناممکن و یا بسیار مشکل است .
دکتر چارلز اسپیلبرگر، روانشناسی و متخصص معروف جهان که مطالعه عصبانیت را به صورت تخصصی انجام می دهد. طی تحقیق مینویسد :
عصبانیت یک حالت احساسی است که شدت آن از ناراحتی جزئی تا خشم بسیار شدید و جنون متغیر است. مثل سایر احساسات، با تغییرات روانی و بیولوژیکی همراه است.
وقتی عصبانی می شوید، ضربان قلب و فشار خون و به همین ترتیب هورمون های انرژی، آدرنالین و نورآدرنالین، بالا می رود .
و طوریکه یاد اور شدیم ، علماء بدین عقیده اند که : عصبانیت می تواند سبب بروز بسیاری از اختلالات فکری و جسمی کوتاه مدت و طویل المدت گشته و سبب اضرار و مشکلات خارجی و داخلی در بدن شود .
تصمیم و عمل درین حالات بصورت حتمی ، موجب پشیمانی های شده که در مواردی چنانچه گفته آمدیم تصحیح و رفع آن یا ناممکن و یا هم بس مشکل، دشوار و پیچیده نیز میباشد و است .

معنای لغوی عصبانی:

عصبانی منصوب به عصب، با زیادت الف و نون برای تأکید مانند روحانی، جسمانی، نورانی و... آمده است.

در اصطلاح طبی نتیجه عصبانیت به شخص عصبی اطلاق میشود: شخصیکه روحاً ناراحت است. شخصیکه تعادل قوای ارادی و تسلط خود را بر اثر ناراحتی از دست داده است.

درواقع عصبانیت حالتی است که انسان از کنترل خارج شده و رفتار و حرکات خود را کنترل کرده نمی تواند.

اصطلاح طبی اش که شخص عصبی:

آنکه روحاً ناراحت است. کسی که تعادل قوای ارادی و تسلط خود را بر اثر ناراحتی از دست داده است. در واقع عصبانیت حالتی است که انسان قادر به کنترل رفتار و حرکات خود نیست و تنفر یک حالت شرطی بسیار بد ایست که به ذهن انسان عصبی خطور می کند... تعاریف دیگری هم از عصبانیت وجود دارد که از جمله: عصبانیت حالت فوق نارضایتی را گویند. وقتی از پدیده ای یا چیزی خوش ما نمی آید عصبانی می شویم و بدین وسیله ناخشنودی خود را ابراز می کنیم و عملی را انجام دهیم که آن عمل می تواند مثبت یا منفی باشد.

طلاق ثلاثه در وقت عصبانیت:

شیخ عبدالعزیز ابن باز یکی از مفتیان مشهور کشور عربستان (متولد نوامبر ۱۹۱۰ م. وفات ماه می 1999 م.) در مورد عصبانیت مینویسد:

عصبانیت سه حالت دارد:

اول:

هرگاه عصبانیت خیلی زیاد شود بطوریکه شعور شخص را از بین ببرد، و همانند مجنون شود، در اینصورت نزد تمام اهل علم، طلاق رخ نداده است زیرا او بمثابه مجنونی شده و عقلش زوال یافته است.

از ابوهریره روایت است که پیامبر صلی الله علیه و سلم گفت: «**کل طلاق جائز، إلا طلاق المغلوب علی عقله**» (هر نوع طلاقی جائز و روا است مگر طلاق کسیکه عقل خود را از دست داده و دیوانه شده است) (بروایت ترمذی و بخاری بصورت موقوف ابن عباس (رض) گفته است: اگر دزدان و کسی را مجبور به طلاق کنند، این طلاق هم معتبر نیست. - مترجم).

دوم:

اگر عصبانیت شدید باشد ولی آنچه را که می گوید می فهمد و درک می کند، ولی در طول مشاجره اش توانایی تسلط بر نفس خود را نداشت و در عین مشاجره اش باعث شدت عصبانیتش گردد، در اینصورت بین علماء اختلاف است که آیا طلاق رخ داده است یاخیر! ولی قول ارجح آنست که طلاق رخ نداده زیرا پیامبر صلی الله علیه و سلم می فرماید: «**لا طلاق ولا عتاق فی إغلاق**» (رواه ابن ماجه (2046) وصححه الألبانی فی

الإرواء (2047). یعنی: (در حال اغلاق طلاق و آزاد کردن معتبر نیست) و علماء کلمهء اغلاق را به خشم و به اکراه و به جنون و دیوانگی تفسیر و معنی کرده اند.

سوم :

عصبانیت خفیف، که معمولاً هنگام کدورت ایجاد می شود و یا اگر امری ناخوشایند را از زن می بیند واقع می شود ولی با اینحال عصبانیت وی شدید نشده بگونه ایکه باعث منع تعقل وی شود و یا بر احوال خود کنترل نداشته باشد بلکه یک عصبانیت عادی و معمولی است، در اینصورت نزد تمام اهل علم طلاق رخ داده است. و این رای صواب در طلاق غضبان (در حالت خشم و غضب) و با ایت تفصیل است همانطور که ابن تیمیه و ابن قیم بر آن رای هستند. والله أعلم، و صلی الله وسلم علی نبینا محمد. (فتاوی الطلاق للشیخ ابن باز ص 15-27).

نقطه قابل توجه اینست که : چون عصبانیت به ما دست داد، مطابق دستور و هدایت رسول الله صلی الله علیه وسلم آن را باید معالجه کنیم . شخصی به نزد پیامبر صلی الله علیه وسلم آمد و گفت: مرا نصیحت کن، پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: « لا تَغْضَبُ » خشمگین مشو. آن مرد چند مرتبه تقاضایش را تکرار کرد، پیامبر صلی الله علیه وسلم همچنان می فرمود: «خشمگین مشو». (بخاری 6116). بنابراین شخصی که عصبانی می شود باید خونسردی خویش را حفظ کرده و از شرّ شیطان به الله پناه ببرد .

خواننده محترم !

طلاق ثلاثه عبارت از طلاق است که هر سه طلاق در یک دفعه و با یک لفظ اجرا گردد فقها گفته اند سه طلاق به یک لفظ حکم سه طلاق را دارد . اما بعضی از فقهابدین نظر مخالفت نموده میگویند که سه طلاق به یک لفظ حکم یک طلاق را دارد.

دین مقدس اسلام پیروان خویش را از دادن سه طلاق (**طلاق ثلاثه**) در یک بار و یا با یک لفظ منع نموده و آنرا به خلاف دستور و شرع الهی و منحرف شدن از صراط المستقیم اسلام دانسته است . در حدیث صحیح آمده است : به پیامبر صلی الله علیه وسلم ، خبر دادند که شخصی زنش را یک دفعه سه طلاق داده است .

پیامبر اسلام با عصبانیت بلند شد و فرمود : « **أیلعب بکتاب الله وأنا بین أظهر کم ؟ حتی قام رجل فقال یا رسول الله ألا أقتله** » (آیا در حالی که من تاهنوز در بین شما هستم کتاب خدا به بازیچه گرفته می شود ؟ ! حتی یک نفر بلند شد و گفت ای رسول خدا او را بکشم) (روای حدیث شریف نسائی).

برای فرونشاندن آتش قهر، و غضب راه ها و امکانات متعددی وجود دارد، که به کار بستن آن ، میتوان بر قهر و خشم خود غالب شد و آنرا در کنترل خویش در اوریم ، و ضرر های ناشی از آن را تقلیل و یا هم به صفر تقرب داد .

- در هیچ حالت عفو و بخشش را نباید فراموش کرد. در فهم عفو و گذشت باید همیشه در نظر داشته باشیم که خداوند متعال قدرت تام بر انتقام و مجازات انسان را دارد، ولی می بخشد و درمی گذرد. خداوند عفو میکند و قدیر است .

- در هنگام قهر و غضب با گفتن این جمله زیبا که می فرماید : «اعوذ بالله من الشیطان الرجیم» به پروردگار با عظمت پناه ببرید .
- وضو گرفتن و یا هم غسل با آب سرد را نباید فراموش کرد .
- عوامل وزمینه های که موجب تزیید قهر و خشم گردیده است کوشش به عمل آید تا این عوامل برداشته شود از جمله : گرسنگی، تشنگی، خستگی، بی خوابی ، هکذا کوشش بعمل آید که در حالت فیزیکی خویش تغییری را ایجاد نماید بطور مثال اگر ایستاده هستید بنشینید و اگر نشسته هستید بایستد، و یا هم بشکل از اشکال خود را مصروف کاری دیگر کنید . زیرا علماء بدین باور اند که قهر و غضب کم کم به سراغ انسان می آید. و میگویند که آتش قهر و غضب در بدو بسیار خفیف میباشد و بعد نسبت عدم تغیر موقعیت فیزیکی این آتش آهسته آهسته شعله ور شده ، انسان را به حدی رسانید میتواند که شعله های اش به شراره بزرگی از آتش مبدل میگردد، و در نهایت امر شدت و قوت این شراره میتواند به حدی برسد که بر قوه عاقله انسان چیره شود و اراده از اختیار انسان خارج گردد.
- روانشناسان پیشنهاد میدارند که حتی المقدور کوشش بعمل آید تا از اشخاص بد خلق و عصبانی مزاج دوری بعمل آید .
- روحیه اعتقاد به قضا و قدر الهی در خود تقویه نماید و خود را ساخت و از اعمال خویش جوابگوه بود .
به هر صورت بر مسلمان قوی است که این امر را بطور جدی را مراعات نموده و از حالت اختلافات فقهی در امر طلاق ثلاثه در وقت خشم و غضب خود داردی نموده ، و اوامر شرعی را در بابت نظر بگیرد. **و من الله التوفیق**

طلاق ثلاثه در عصبانیت !

تتبع و نگارش :

امین الدین « سعیدی- سعید افغانی »

مدیرمرکز مطالعات ستراتیژیکی افغان و

مسؤل مرکز فرهنگ دحق لاره - جرمنی

ادرس ارتباطی : بریننا لیک : saidafghani@hotmail.com

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**